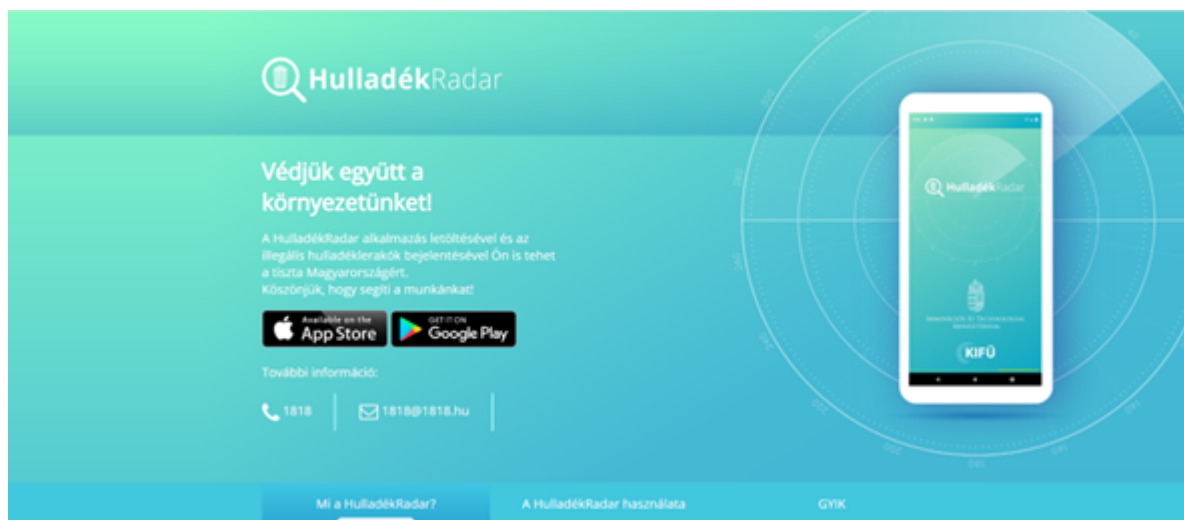

6.5. Az újrahasznosítás lehetőségei

Újrahasználat: A használható állapotban lévő használati tárgyakat gyűjtik, illetve azok elvitelére is van lehetőség. Ilyenek lehetnek például: bútorok, könyvek vagy konyhai felszerelések. Újra használati központokban van lehetőség mind a leadásra, mind a felvételre.

Előfordulhat, hogy kirándulásaink alkalmával illegális hulladéklerakó helyeket fedezünk fel. Ilyen esetben ezt jelenteni kell az illetékes személyeknek, hogy a hulladék minél hamarabb elszállításra kerülhessen. Ebben segíthet minket a HulladékRadar (31. kép) nevű applikáció, aminek segítségével könnyebben megtehetjük a bejelentést.

31. kép. Hulladékradar applikáció honlapja: <https://hulladekradar.hu/>

Fontos, hogy ne csak szelektíven gyűjtsük a hulladékokat, hanem próbáljuk a háztartásunkban termelődő szemét mennyiségét is csökkenteni. Ezzel nem csak a környezetet óvjuk, de adott esetben spórolhatunk is vele, ráadásul nem kell a lakásunkban kerülgetni az egyre csak gyűlő hulladékot (32. kép).

32. kép. Lakásokban gyakran felhalmozódó hulladékok (Fotó: Kiss Boglárka).

Összefoglalásként hadd mutassuk be a FKFV honlapjáról származó ábrát, amely egyértelműen jelzi, hogyan/hová érdemes a hulladékokat elhelyezni (33. kép).

MIT HOVA DOBJAK?

További információért kattintson az egyes sorokra!

HÁZHOZ MENŐ SZELEKTÍV	GYŰJTŐSZIGET	HULLADÉKUDVAR	ÚJRAHASZNÁLATI KÖZPONT																																																	
PAPÍR	vegyes papír Pl.: újság, könyv, füzet, magazin, csomagolópapír, nyomtatvány, szórólap, reklámlap, elismertvény és honoráriumi papírdobozok hullámkarton-papír csomagolásból származó nagyobb méretű kartonpapír-dobozok	HÁZHOZ MENŐ SZELEKTÍV	GYŰJTŐSZIGET	HULLADÉKUDVAR																																																
MŰANYAG	műanyag Pl.: külsőleg ártóanyag és ártó PCT-palackok és azok lecsavart kupakjai, műanyagfalakon, műanyagcsatornák, kábel, (hangsziget) - csak a hulladékudvarban! italos kartondobozok kibőltetett tejes-, gyümölcsleves-dobozok	HÁZHOZ MENŐ SZELEKTÍV	GYŰJTŐSZIGET	HULLADÉKUDVAR																																																
FÉM	fém csomagolási hulladék Pl.: konzervek, ártó, sörös fémdobozok	HÁZHOZ MENŐ SZELEKTÍV	GYŰJTŐSZIGET	HULLADÉKUDVAR																																																
FEHÉR ÜVEG	fehér üveg Italos, borítás és perfált üvegek (csak ártóüvegek)		GYŰJTŐSZIGET	HULLADÉKUDVAR																																																
SZÍNES ÜVEG	színes üveg Pl.: boros, sörös és pezsgős üvegek (csak ártóüvegek)		GYŰJTŐSZIGET	HULLADÉKUDVAR																																																
HASZNÁLT OLAJ	használt sütőolaj és göngyölege konyhai használtolaj és fűszerek fáradtolaj és göngyölege gépkocsi használt olaja és fűszerek			HULLADÉKUDVAR																																																
VESZÉLYES ÉS SPECIÁLIS KEZELÉST IGÉNYLŐ HULLADÉK	- háztartási kis- és nagygépek - információtechnológiai (IT) és távközlési berendezések - szórakoztató elektronikai cikkek - elektromos szerszámok - elektromos szabaddíó és sportfelszerelések, elektromos játékok - fénycsővek és világítótestek - szárakelemek és hordozható kis akkumulátorok - gépjárműindító-akkumulátorok			BÁRMELY HULLADÉKUDVAR																																																
	Csak a táblázatban jelölt hulladékudvarokban adhatók le: <table> <tr> <th></th><th>XVIII. Jegenye fasor 15. sz. sziglet</th><th>XV. Károlyi Sándor út 166.</th><th>XXII. Nagybányai út 335.</th><th>XVII. Bessenyei út 1/a.</th><th>XVI. Cséfalvay út 3-4.</th></tr> <tr> <td>toner (nyomtató patron)</td><td></td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td><td></td></tr> <tr> <td>festék-hulladék és szóróspray</td><td></td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td></tr> <tr> <td>gumiabroncs-hulladék (gépkocsi)</td><td></td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td></tr> <tr> <td>gépkocsi olajszűrő, fékfolyadék, fagyálló folyadék</td><td></td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td></tr> <tr> <td>növényvédő szerek</td><td></td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td><td></td></tr> <tr> <td>építési, bontási törmelék (silt)</td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td><td></td></tr> <tr> <td>veszélyes mosó- és tisztítószer</td><td></td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td><td></td></tr> </table>		XVIII. Jegenye fasor 15. sz. sziglet	XV. Károlyi Sándor út 166.	XXII. Nagybányai út 335.	XVII. Bessenyei út 1/a.	XVI. Cséfalvay út 3-4.	toner (nyomtató patron)		✓	✓	✓		festék-hulladék és szóróspray		✓	✓	✓	✓	gumiabroncs-hulladék (gépkocsi)		✓	✓	✓	✓	gépkocsi olajszűrő, fékfolyadék, fagyálló folyadék		✓	✓	✓	✓	növényvédő szerek		✓	✓	✓		építési, bontási törmelék (silt)	✓	✓	✓	✓		veszélyes mosó- és tisztítószer		✓	✓	✓				CSAK BIZONYOS HULLADÉKUDVAROKBAN ADHATÓ LE!
	XVIII. Jegenye fasor 15. sz. sziglet	XV. Károlyi Sándor út 166.	XXII. Nagybányai út 335.	XVII. Bessenyei út 1/a.	XVI. Cséfalvay út 3-4.																																															
toner (nyomtató patron)		✓	✓	✓																																																
festék-hulladék és szóróspray		✓	✓	✓	✓																																															
gumiabroncs-hulladék (gépkocsi)		✓	✓	✓	✓																																															
gépkocsi olajszűrő, fékfolyadék, fagyálló folyadék		✓	✓	✓	✓																																															
növényvédő szerek		✓	✓	✓																																																
építési, bontási törmelék (silt)	✓	✓	✓	✓																																																
veszélyes mosó- és tisztítószer		✓	✓	✓																																																
LOM	Nagydarabos hulladékok csak a táblázatban jelölt hulladékudvarokban adhatók le! lom (nagydarabos hulladék) veszélyes hulladékot nem tartalmazó lom	<table> <tr> <th></th><th>XV. Károlyi Sándor út 166.</th><th>XXII. Nagybányai út 335.</th><th>XVIII. Bessenyei út 1/a.</th></tr> <tr> <td></td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td></tr> </table>		XV. Károlyi Sándor út 166.	XXII. Nagybányai út 335.	XVIII. Bessenyei út 1/a.		✓	✓	✓	Csak előzetes időpontigazítást követően!	CSAK BIZONYOS HULLADÉKUDVAROK																																								
	XV. Károlyi Sándor út 166.	XXII. Nagybányai út 335.	XVIII. Bessenyei út 1/a.																																																	
	✓	✓	✓																																																	
ÚJRAHASZNÁLAT	Használható állapotban lévő használt tárgyat adással mellett, azok aktiválása A vagy B kategória a csomagolóanyag (pl. műanyag) függően 100-20 000 Ft - megfizetését követően a csomagolóanyag-kezelő központban, (B) kategória csomagolóanyag-kezelő központban. használatba állított használt tárgyak tökéletesen használható állapotban használt tárgyak: pl. babafelszerelés, játék, sportfelszerelés, könyv, könyvtárolók, szórakoztató tárgyak, szerszám, DVD	<table> <tr> <th></th><th>XV. Károlyi Sándor út 166.</th><th>XVIII. Bessenyei út 1/a.</th></tr> <tr> <td></td><td>✓</td><td>✓</td></tr> </table>		XV. Károlyi Sándor út 166.	XVIII. Bessenyei út 1/a.		✓	✓	ÚJRAHASZNÁLATI KÖZPONT																																											
	XV. Károlyi Sándor út 166.	XVIII. Bessenyei út 1/a.																																																		
	✓	✓																																																		

A hulladék mennyiségének csökkentési lehetőségei

1. Komposztálás

A nem mérgező, szerves (elsősorban konyhai) hulladékok kezelésének egyik legjobb módja. A háztartásban keletkező biohulladék tárolására és újrahasznosítására kiválóan alkalmas a komposztálás (ld. még biológiai lebontás fejezet). Komposztálással nem csak csökkentjük a személtlerakók terhelését, de még a saját termőföldünket is dúsíthatjuk vele, hiszen javíthatjuk a talaj szerkezetét. Fontos azonban figyelni arra, hogy bizonyos hulladékok ne kerüljenek a komposztba, ugyanis ezzel nemcsak rágcsálók jelenhetnek meg, de még fertőzésveszélyt is előidézhetnek (pl. állati eredetű hulladékok).

Fontos elem a komposztáló láda/hely (34. kép), aminek jól kell szellőznie és ideális esetben árnyékban állnia. Ilyen ládákat már lakásban is el lehet helyezni, mert kis méretű változatokat is készítenek. A láda aljára durva anyag kerül, olyan, ami nem akadályozza a szellőzést, ilyen például a fapergél. Erre érdemes lehet humuszt vagy komposzt réteget helyezni, ugyanis ezzel gyorsítható a komposztálás folyamata. Ennek a tetejére helyezzük a bio-hulladékot. A keveréket a jobb aeráció eléréseért két-három hetente érdemes forgatni. (<https://www.fkf.hu/ehcsh-tippek-komposztalas>)

34. kép. Komposztáló láda, komposztálható hulladék és levélkomposzt (Fotó: Kiss Boglárka).

2. Tudatos vásárlás

Többször használható műanyag zacskók lehetnek kitéve akár a péksütemények környékén is. Ezek a szatyrok elvileg strapabírók és jól szellőznek. Ha ilyenben vásároljuk meg a péksüteményt

vagy a gyümölcsöt, nemcsak a hulladékot csökkentjük, de még az új zacskó árát is megspóroljuk. Erre a célra alkalmasak lehetnek még a vásárlások után megmaradó nagyobb műanyag zacskók is. Ha ezeket magunkkal visszük a bevásárláskor, akkor szintén megspórolhatjuk az új zacskó vételét, bizonyos üzletekben kaphatóak vékony hálók is erre a célra (ezek valóban sok alkalommal használhatóak) (35. kép).

35. kép. Újrahasználható, lebomló műanyag szatyor, újrahasználható zacskó és jól szellőző újrahasználható háló (Fotó: Kiss Boglárka).

Fém szívószálak (36. kép) vásárlásával és használatával is sokat tehetünk azért, hogy csökkentsük a műanyag hulladék termelését. Habár már sok országban tiltott a műanyag poharak és szívószálak használata (301/2021. (VI. 1.) Korm. rendelet), a papír megfelelőjük gyakran kényelmetlen, átázik, illetve papír szemetet termel.

36. kép. Fém szívószál (Fotó: Kiss Boglárka).

Csomagolásmentes élelmiszer (37. kép) vagy lebomló csomagolások vásárlása. A greenpeace felmérést készített 2022-ben, majd pontozta a különböző üzletláncokat. Szempontjaik között szerepelt, hogy kapható-e csomagolás mentes élelmiszer. (Ennek eredménye itt megtekinthető: <https://sites.greenpeace.hu/supermarketek-stop-muanyag-ertekeles/>)

37. kép. Csomagolásmentes magvak (Fotó: Kiss Boglárka).

Fém sörös flakonok visszaváltása (450/2023. (X. 4.) Korm. rendelet). Léteznek olyan sörök, amiken feltüntetik, hogy visszavihetők a boltokba és akkor az eladó 50 Ft-ot visszatérít a termék árából. Bizonyos **boros, ásványvizes, szörpös, gyümölcsleves, tejes dobozok visszaváltására** is van lehetőségünk, amiért szintén 50 Ft pénzvisszatérítés jár. 2024 január 1-jétől életbelépett egy új rendszer, amit Repontnak neveznek (38. kép). Itt kizárólag az ettől az időponttól számítva legyártott műanyag, fém és üveg italcsomagolásokat lehetséges majd szelektíven gyűjteni. Fontos azonban, hogy ezeket ne nyomjuk össze. Ehhez a kezdeményezéshez nemsokára applikáció is elérhető lesz, ezzel könnyítve gyűjtőpontok megtalálását.

(<https://mohu.hu/media/hirek/2024-január-1-tol-uj-italcsomagolas-visszavaltasi-rendszer-lesz-magyarorszagon.html>)

16 Hirdetés

KISALFÖLD

REpont

Mit vált vissza a REpont automata?

Csak a 2024. január 1. után forgalomba hozott, 0,1 és 3 liter közötti ürtartalmú műanyag, üveg és fém italcsomagolásokat.

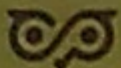
Ezeket a jelöléseket kell keresni a palackokon! Ha bármelyik rajta van, akkor a REponton váltható vissza.

A REpont rendszer indulása: 2024. január 1.

Fontos, hogy ne nyomd össze!

Figyelj, mert a polcokon még fogó nélküli palackokat is találhatsz!
A jelölés nélküli csomagolásokat továbbra is gyűjtsd szelektíven!

mohu
MOH VILLASZÁRGAZÁRKOZÁS ZRT.

**Újrahasznosítjuk.
Közösen.**

38. kép. Repont hirdetés a Kisalföld című újságban.

Kulacsok és uzsonnás dobozok használata

A kulacsok nemcsak azért lehetnek hasznosak, mert magunkkal vihetjük az italunkat és így nem kell pénzt kiadni egy újabb és újabb fél literes üdítőre, hanem adott esetben melegen is tarthatjuk benne a teánkat és megkönnyíti annak követését, hogy a folyadékbevitelünk mennyisége megfelelő legyen egy adott napon. Ezek mellett több cégnél is, ha a saját üvegedet vagy poharadat viszed, megtöltik neked, így az eldobható pohár árát már nem kell kifizetned (39. kép).

39. kép. Újrahasználható Starbucks pohár, termosz és műanyag flakon (Fotó: Kiss Boglárka).

Műanyag zacskó vagy fólia helyett csomagolhatunk élelmiszert uzsonnás dobozba vagy ételhordóba is (40. kép). Ezek nem szakadnak el és bizonyos típusok akár mikrohullámú sütőkbe is betehetők.

40. kép. Ételhordó dobozok (Fotó: Kiss Boglárka).

Ruhanemű és cipő javítása vagy újrahasznosítása (41. kép)

Sokszor járunk úgy, hogy a nadrág vagy felső elszakad, de ahelyett, hogy kidobnánk jó lehetőség lehet a ruhanemű javítása, illetve „újraértelmezése”. Varrhatunk farmerből táskát vagy a szakadt részt foltvarrással is javíthatjuk. Így nemcsak a pénzt spórolunk és védjük a környezetünket, de új egyéniséget is kölcsönözhetünk régi ruháinknak és stílusunkhoz alakíthatjuk. (Emellett készíthetünk többször használatos sminklemosó kendőket vagy betéteket is ☐)

41. kép. Házilag varrt táska, átalakított farmer, házilag varrt sminklemosó kendő (Fotó: Kiss Boglárka).

Sokszor előfordul, hogyleválík a cipő talpa, ez azonban javítható. Pár ezer forintért cipész is vissza tudja ragasztani, illetve, ha veszünk ragasztót, akkor akár mi is házilag meg tudjuk javítani kedvenc cipőnket (42. kép).

42. kép. Cipőtalpragasztó anyag (Fotó: Kiss Boglárka).

Nyomtatás helyett digitális megoldások

Manapság már majdnem mindegyik múzeumba és moziba lehetséges pl. online jegyet vásárolni vagy időpontot foglalni. Ezeket a jegyeket kinyomtathatjuk, de mivel csak egyszer használatosak utána azonnal kidobjuk a szemétkébe. Ehelyett különböző okos eszközökön (pl.: telefonon) felmutathatjuk a már megváltott jegyünket, ugyanis a kiküldött emailben gyakran csatolnak QR kódot vagy vonalkódot.

Órai jegyzetek, füzetek is nagy mennyiségű papírhulladékot termelnek, amit papírgyűjtéseken leadhatunk. Azonban a digitális technológia terjedésével egyre könnyebben hozzáférhetővé válnak a digitális jegyzetelők. Ezek csak jegyzetek készítésre alkalmasak, nem telepíthető rájuk játék és nem lehet velük böngészni az interneten. Felismerik a kézírást és internetkapcsolat segítségével a jegyzet feltölthető a laptopra, vagy számítógépre (43. kép).

43. kép. Elektromos jegyzetelő (Fotó: Kiss Boglárka).

Hiteles információk és átverések

Sajnálatos módon sok terméket reklámoznak környezettudatossággal, még akkor is, ha ennek semmi alapja nincs. Ezt a jelenséget "greenwashing-nak" hívják. Ez azt jelenti, hogy egy cég a termékét környezettudatosnak állítja be, amikor ez nem, vagy nem minden tekintetben igaz. Ezzel nemcsak a vásárlókat tévesztik meg, de a valóban környezettudatosan készített terméket nehezebb megtalálni és hitelességük is megkérdőjeleződik. Fontos, hogy felismerjük ezeket az álhíreket, és több forrásból próbáljuk tájékozódni.

További ajánlott irodalom:

<https://www.fkf.hu/europai-hulladekcsokkentesi-het-hulladekcsokkentesi-tippek-fkf-modra>

<https://www.fkf.hu/budapest-szelektiv-hulladekgyujtesi-rendszere>

<https://www.europarl.europa.eu/news/hu/headlines/society/20180328STO00751/hulladekkezeles-az-eu-ban-trendek-es-statisztikak-infografika>

<https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240112IPR16772/meps-adopt-new-law-banning-greenwashing-and-misleading-product-information>

https://www.europarl.europa.eu/pdfs/news/expert/2018/10/story/20181005STO15110/20181005STO15110_hu.pdf